

GL-PLB-001-7
יוני 2014

הנחיות רפואיות להתרמת דם

כל אדם בריא בגילאי 18-80 העונה על הקריטריונים שנקבעו בנוהלי משרד הבריאות, רשאי לתרום דם. הגיל המירבי לתרומה ראשונה הוא 65 שנה. בגיל 17-18 חובה להמציא אישור הורים או אפוטרופוס חוקי. תורמים קבועים מעל גיל 65 ועד גיל 70 יכולים לתרום דם באישור מסמכות רפואית מש"ד. תורם דם מעל גיל 70 יוכל לתרום דם במידה ותרום דם בשנתיים שטרם מועד התרומה המיועדת. התורם יביא אישור מהרופא המטפל, ויקבל אישור מרופא/ה בנק הדם, בכפוף לכל המדדים החלים על כל תורמי הדם (למעט גיל). ההתרמה תבצע באתר ניח בו נוכח צוות רפואי.

יחד עם זאת, קיימות מספר הגבלות שחלקן מפורטות במסמך:

1. יש לוודא שעברו 3 חודשים מתרומת הדם האחרונה.
2. אם הייתה תגובה קשה מאד בתרומות קודמות כמו איבוד הכרה או התכווצויות מומלץ שלא לתרום דם.
3. המשקל צריך להיות מעל 50 ק"ג.
4. בבדיקת לחץ הדם יש לוודא שהערכים לא יעלו על 180/100 ולא יהיו מתחת 100/60 מ"מ כספית.
5. אין מניעה לתרום דם בעת מחזור חודשי.
6. בהריון – אין לתרום דם.
7. לידה – ניתן לתרום חצי שנה לאחר הלידה.
8. אין לתרום 12 שעות לפני טיסה/צלילה, או השתתפות בספורט אתגרי.
9. בעת מחלה חריפה – אין לתרום דם.
10. טיפול באנטיביוטיקה – אפשר לתרום 3 ימים לאחר סיום הטיפול באנטיביוטיקה והחלמה מלאה.
11. טיפולי שיניים – אפשר לתרום 24 שעות לאחר טיפול אצל שיננית ו-7 ימים לאחר טיפול שורש / עקירת שן.
12. אדם עם יתר ל.ד. המטופל בחוסמי β (ביתא) יכול לתרום רק אם הדופק שווה או מעל 70 לדקה.
13. אדם הסובל מבעיה לבבית או הפרעות בקצב הלב הדורשות טיפול תרופתי, אינו יכול לתרום דם (למעט צניחה של המסתם המיטרלי ומומים מולדים שתוקנו).
14. אנשים שסבלו מאפילפסיה יכולים לתרום דם אם אינם מקבלים טיפול תרופתי ועברו לפחות 5 שנים מההתקף האחרון.
15. צהבת (דלקת כבד) – אין לתרום דם אם לא עברו לפחות 5 שנים ממועד המחלה.
16. חשיפה עקב מגע עם חולה בדלקת כבד – יש לבדוק עם הסמכות הרפואית בשירותי הדם.
17. במקרה של מתן חיסון מונע כנגד:
 - דלקת כבד מסוג B (שלא בעקבות חשיפה לחולה), יש לחכות שבוע.
 - חיסונים נגד שפעת, טטנוס, מנינגיטיס – אפשר לתרום מיד לאחר החיסון (בתנאי שאין לתרום תסמינים).
 - חיסון לאדמת/חצבת/חזרת/אבעבועות רוח/קדחת צהובה יש לחכות 4 שבועות.
18. אסטמה – אפשר לתרום במידה והתורם מרגיש טוב, אינו בהתקף, ואינו נוטל סטרואידים בכדורים.

GL-PLB-001-7
יוני 2014

19. שחפת וברוצלוזיס – אפשר לתרום שנתיים לאחר החלמה מלאה.
20. סכרת – אפשר לתרום אם הסכרת מאוזנת ע"י דיאטה או כדורים.
חולי סכרת מטופלים באינסולין לא יוכלו לתרום דם.
21. גידולים – אין לתרום במקרה של מחלה ממארת, גם לאחר החלמה מלאה.
22. כיב בקיבה (ulcer) – אפשר לתרום במידה והכיב אינו מדמם, ורמת ההמוגלובין תקינה.
23. אנמיה או נטיה לדמם - אין לתרום דם.
24. מחלה כרונית – יש לבדוק עם הסמכות הרפואית בשירותי הדם.
25. תרופות – עפ"י נוהלי שירותי הדם.
26. קבלת עירוי דם/מרכיבי דם - אפשר לתרום 6 חודשים לאחר קבלת העירוי.
27. ביצוע כתובת קעקע, פירסינג, איפור קבוע, אנדוסקופיה עם ביופסיה - אפשר לתרום אם עברו 6 חודשים.
28. ביקורים בארצות אנדמיות למלריה או לאידס – אפשר לתרום שנה לאחר החזרה לארץ.
29. מגורים בארץ שבה מלריה נפוצה או תחלואה במלריה – אפשר לתרום דם אם עברו 3 שנים מהחזרה ארצה/החלמה ממלריה.
30. מצבים בהם אי-אפשר להשתמש במנה לעירוי:
- 30.1. התורם קיבל טיפול בהורמון גדילה ממקור אנושי, או עבר השתלת קרומי מח או קרנית, ממקור אנושי.
- 30.2. במשפחה הקרובה (עד קרבה שנייה) לתורם יש מחלת עצבים בשם: "קרויצפלד – יעקב", או נאמר שבמשפחתו קיים סיכון למחלה זו.
- 30.3. התורם שהה באנגליה תקופה מצטברת של ששה חודשים בין השנים 1980-1996 או קיבל עירוי דם בבריטניה משנת 1980.
- 30.4. התורם שהה באירלנד או פורטוגל תקופה מצטברת של עשר שנים לפחות משנת 1980.
- 30.5. התורם מקיים אורח חיים העלול להגביר את הסיכון למקבלי הדם כמו שימוש תוך ורידי/הסנפה סמים, קיום יחסי מין עבור תשלום, קיום יחסי מין בין גברים לאחר שנת 1977 ועוד.
- 30.6. התורם נולד או גר מעל שנה בארץ שבה שכיחות האיידס גבוהה, מאז 1977, אפריקה (למעט דרום אפריקה ומדינות צפון אפריקה), דרום מזרח אסיה והאיים הקריביים.
31. אנשים הנתמכים ע"י קביים – יוכלו לתרום דם במרכז שירותי הדם של מד"א במתחם תל-השומר או בבנק הדם במד"א חיפה, בכפוף למדדים החלים על כלל תורמי הדם בישראל ולאחר קבלת אישור מקדים ותיאום מועד עם רופאות שירותי הדם.

מטעמי נוחיות בלבד המסמך כתוב בלשון זכר.

אישור: 28/5/2014

פרופ' שנער – מנהלת שירותי הדם
דר' ורד יהלום – סגנית מנהלת שירותי הדם
דר' ורוניקה גנדלמן – ע' רפואית למנהלת שירותי הדם